

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/13/2017
Identifikačné číslo spisu:	4113239031
Dátum vydania rozhodnutia:	22.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4113239031.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, proti žalovaným: 1/ A., bytom A., 2/ F., bytom A. a 3/ F., bytom B., o zaplatenie 12 342,86 € s prísl., vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 193/2015, o návrhu žalovaných 1/ a 2/ na prikázanie veci Okresnému súdu Humenné, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 193/2015 Okresnému súdu Humenné **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. V konaní o zaplatenie 12 342,86 € s prísl., vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 193/2015, podali žalovaní 1/ a 2/ návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Humenné. Návrh odôvodnili tým, že zmenili trvalé bydlisko na adresu A. a je pre nich dosť fyzicky aj finančne náročné cestovať na súdne konanie do Nitry, nakoľko je to 400 km.

2. Žalovaný 3/ a žalobca sa k navrhovanému prikázaniu veci nevyjadrili.

3. V zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti.

4. Podľa § 39 ods. 3 CSP o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. V zmysle ustanovenia § 36 ods. 2 CSP sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalovaných 1/ a 2/ na prikázanie veci Okresného súdu Nitra, sp. zn. 19 C 193/2015 Okresnému súdu Humenné z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli

zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 39 ods. 2 CSP.

7. Predpokladom na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Pri rozhodovaní súd musí postupovať nielen podľa ustanovenia § 39 ods. 2 CSP a dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

8. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu sporu, postavenia strán sporu a iných okolnostiach. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom, bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by preto malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému, musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednanie veci iným než príslušným súdom.

9. Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal najvyšší súd na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o zaplatenie 12 342,86 € s príslušenstvom, keď sa miestna príslušnosť riadi ustanovením § 13 CSP. Podľa tohto ustanovenia na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak. Všeobecným súdom fyzickej osoby je podľa § 14 CSP súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu. Ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich (§ 37 CSP).

10. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákona definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenia. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

11. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

12. Opodstatnenosť návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Humenné sa v danom prípade vyvodzuje z požiadavky hospodárnosti konania. Skutočnosti, ktorými žalovaní 1/ a 2/ odôvodnili vhodnosť nimi navrhovanej delegácie veci, nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné ich návrhu vyhovieť. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Výsluch strán sporu či svedkov zdržujúcich sa v obvode iného súdu môže miestne príslušný súd zabezpečiť aj prostredníctvom dožiadania. Procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd (§ 104 CSP). Navrhované prikázanie veci sa nejaví byť výhodné ani pre žalovaného 3/, ktorý adresu trvalého bydliska od času začatia sporu nezmenil.

13. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a preto návrhu nevyhovel.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.